

آیین نامه وجین کتابخانه‌های تابع دانشگاه

این آیین‌نامه برای تعیین نحوه وجین منابع و مواد چاپی و غیر چاپی در کتابخانه‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تدوین شده است.

مقدمه: هدف از تدوین این آیین‌نامه یک دست‌ساز عمل وجین منابع و مواد (کتب فارسی، کتب لاتین، نشریه، مواد دیداری - شنیداری، لوح فشرده و ...) در کتابخانه‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی است.

وجین در علم کتابداری بیشتر با محتوای تصفیه و پالایش مجموعه کتابخانه از منابع و مواد اطلاعاتی بلا استفاده و یا از رده خارج و یا موادی که به ندرت از آنها استفاده می‌شود تعبیر شده است. برای آنکه کتابخانه تبدیل به انباری مرده از مواد و منابع اطلاعاتی بدون استفاده نشود، عمل وجین منابع امری ضروری به نظر می‌رسد و این امر باید توسط کتابداران بطور دائمی و منظم انجام شود. برای وجین کردن مشکلاتی چون کمبود وقت، انتخاب کتابداران امر وجین و یا امکان انتخاب غلط در مورد حذف منابع وجود دارد. به همین منظور آیین‌نامه وجین منابع و مواد اطلاعاتی کتابخانه‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تدوین شده است تا با تلاش همکاران کتابدار در کتابخانه‌های تابعه دانشگاه به لحاظ محتوای اطلاعاتی، شاهد مجموعه‌هایی پویاتر و جذابتر برای جامعه دانشگاهی باشیم. در مرحله اول عملیات وجین، ارزیابی و بررسی درجه کفایت مجموعه منابع و مواد اطلاعاتی از طرف کتابداران هر کتابخانه ضروری است. برای ارزیابی مجموعه می‌بایستی به چند عامل مهم توجه داشت:

الف) ارزش محتوایی منابع و مواد (ب) نوع تخصص و رشته جامعه استفاده‌کننده از کتابخانه (ج) توجه به نوع کتابخانه، چرا که اهداف کتابخانه با توجه به نوع کتابخانه (دانشکده‌ای، مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی و یا گروه‌های تخصصی) مختلف و متنوع است. (د) میزان استفاده کم و یا زیاد از هر منبع در مجموعه کتابخانه که از عوامل مهم وجین و عدم وجین آن منبع محسوب می‌شود و توجه به این نکته امری ضروری است.

ماده ۱: تعاریف

دانشگاه: منظور دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی است.

کتابخانه مرکزی: منظور مدیریت منابع علمی، کتابخانه مرکزی و اسناد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی است.

کتابخانه تابعه: منظور از کتابخانه تابعه تمامی کتابخانه‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اعم از کتابخانه‌های دانشکده‌ای، مراکز پزشکی، آموزشی و درمانی، مراکز تحقیقاتی، گروه‌های آموزشی، خوابگاه‌ها و ... است.

وجین: عمل حذف کردن یا جابجا کردن نسخه‌های زائد منابع و موادی (کتب فارسی، لاتین، نشریه، مواد دیداری - شنیداری، لوح فشرده و ...) است که به ندرت مورد استفاده قرار می‌گیرند یا به کلی قابل استفاده نیستند.

کتابدار: کسی که دارای مدرک کارشناسی و یا بالاتر بوده و یا حداقل ۸ سال سابقه و تجربه عملی در کتابخانه‌های دانشگاه را داشته باشد.

مبادله: قراردادی که طبق آن کتابخانه منابع خود را به کتابخانه، مؤسسه یا انجمن دیگر ارسال می‌کند و در مقابل منابع آن کتابخانه یا مؤسسه را دریافت می‌کند یا نسخه‌های تکراری خود را به کتابخانه دیگر می‌فرستد و در مقابل نسخه‌های دیگری از آنها دریافت می‌کند.

ویرایش: اگر نویسنده اصلی و یا شخص دیگری در متن منبع تغییراتی بدهد و منبع به چاپ برسد (حتی اگر در متن دست برده نشود) ویرایش نامیده می‌شود. اگر در قطع، صحافی، تصاویر و جاهای دیگر کتاب نیز تغییراتی داده شود ویرایش جدید تلقی می‌شود.